

Toivomusaloite 1730

Rimmi ym.: Kansalaisten vaikutusmahdollisuuksien lisäämisestä ympäristöasioissa*Eduskunnalle*

Valtaosalla kansalaisista ei ole määräysvaltaa maaomaisuuden tai tuotantovälineiden käyttöön. Näiden kansalaisten vaikutusmahdollisuuksien lisääminen ympäristöä koskevissa asioissa kytkeytyy koko yhteiskunnan demokratisoimiseen ja edellyttää suuria yhteiskunnallisia uudistuksia.

Tuotantolaitokset ovat hyvin ratkaisevia ympäristömme laadun kannalta. Työntekijöiden oikeuksia puuttua tehtaiden tai muiden laitosten aiheuttamiin ympäristöhaittoihin on nopeasti lisättävä. Ammattiyhdistysliikkeen työpaikkaorganisaatiolle tulee antaa virallinen asema ympäristönsuojelun valvonnassa. Aluksi valvonta voisi tapahtua työsuojeluvaltuutettujen toimesta heidän määräänsä lisäten ja asemaansa parantaen.

Ei voida pitää kohtuullisena, että yksityinen omistusoikeus sisältäisi oikeuden luonnon ja muun ympäristön pilaamiseen. Arvokkaan luonnonkohteen tai kauniin maiseman suojeleminen omistajan tuhotoimilta ei voi olla sellainen yksityisen omistusoikeuden rajoitustoimenpide, joka edellyttää yhteiskunnan suorittavan omistajalle korvauksen. On saatava selvät periaatteet, jotka turvaavat ympäristönsuojelun myös yksityistä omistusoikeutta ja siihen kytkeytyvää mielivaltaa vastaan.

Asuinympäristön suunnittelu ja kehittäminen riippuu suuresti siitä, miten kaavoitusta toteutetaan. Sen vuoksi asukkaille on annettava nykyistä paremmat ja suoremmat vaikutusmahdollisuudet kaavoista päätettäessä. Kaavojen laadinnassa kuulemisvelvoite on ulotettava kaikkiin niihin, joiden asumiseen, työntekoon ja muihin oloihin kaava saattaa vaikuttaa.

Muiden ympäristöasioiden osalta lähtökohtana on pidettävä sitä, että kaikilla niillä, joiden elinympäristöön ympäristöä pilaava tai muuttava toiminta vaikuttaa, on todelliset vaikutusmahdollisuudet jo asioiden suunnitteluvaiheessa ennen lopullisia päätöksiä. Valitusoikeus on annettava kaikille niille, joita ko. asia koskee. Asianosaisuus ympäristöasioissa on laajennettava koskemaan mm. ympäristönsuojelujärjestöjä.

Edellä olevan perusteella ehdotamme kunnioittavasti eduskunnan hyväksyttäväksi toivomuksen,

että hallitus ryhtyisi pikaisesti toimiin kansalaisten vaikutusmahdollisuuksien lisäämiseksi ympäristöasioissa.

Helsingissä 19 päivänä huhtikuuta 1991

**Eila Rimmi
Martti Korhonen
Outi Ojala**

**Esko Helle
Juhani Vähäkangas
Ensio Laine
Marjatta Stenius-Kaukonen**

**Pekka Leppänen
Jaakko Laakso
Osmo Polvinen**